

Anteckningar

NÄRVARANDE

Jens Holm (ordförande)
Jerker Rellmark (Ale)
Camilla Rudevärn (Ale)
Eva Welander (Alingsås)
Linda Malmsten (Göteborg)
Peter Stöök (Göteborg)
Malin Mogren (Göteborg)
Katrín Forsgren (Härryda)
Andreas Logg (Kungsbacka)
Therese Kraffke (Kungälv)
Carolin Birk (Lerum)
Christian Borlaug (Lilla Edet)
Fredrik Andersson (Mölndal)
Rickard Hagerberg (Mölndal)
Frida Lindén (vice ordf. Partille)
Dino Hajiric (Stenungsund)
Monica Hakefjord (Tjörn)
Lena Hast Gustafsson (Öckerö)
Johan Borvén (Göteborgsregionen)
Malin Johansson (GR, samordnare)
Henrik Krantz (Göteborgsregionen)
samt konferensdeltagare från GR-kommunerna.

EJ NÄRVARANDE

Emilia Sjöblom (Alingsås)
Åsa Blide-Larsson (Kungsbacka)
Helen Henriksson (Göteborg)

Nätverkskonferens 16 maj kl.8.30-16

Nätverkets ordförande Jens Holm startade konferensen med att hälsa alla varmt välkomna samt berättade om [Nätverket för skolutveckling med digitala verktyg](#) som bjudit in till denna konferensdag.

08.45 Att skapa sin egen digitalisering

Micke Kring, projektledare på RISE

Micke Kring, nu på RISE – Livslångt lärande, presenterade sin erfarenhet av digitalisering där han betonade att alla system borde vara lätta att komma i gång med och värdet av Open Source-kod. Han delade framgångsrika projekt som det första e-biblioteket, "bibblis", en YouTube-klon för skolan, och en

ljudboksklon, "Hearly" som han tog fram under sin tid på Årstaskolan. Fokus på att inte köpa "digitalisering på burk" var något han tryckte på.

Micke belyste behovet av Learning Analytics och delade sitt arbete med att automatisera och robotisera processer i Stockholms Stads elevplattform. Micke utvecklade bland annat ett script för att automatisera nedladdning och överföring av data till Excel, och skapade en dashboard för att visualisera frånvaro, trendkurvor och annan viktig information för personalen. När det kommer till Learning Analytics kan vi titta mer på Norge som kommit längre i den frågan.

Micke tog upp problem med att hämta tidigare omdömen för överlämningar och analyser och beskrev ett program han skapat för att samla in och analysera dessa data, inklusive snittbetyg, nationella provresultat, frånvaro och anpassningar. Genom att analysera denna data kunde lärare se mönster och identifiera elever som behöver extra hjälp eller personal som behöver stöd.

Under sitt arbete på RISE har Micke bland annat hunnit jobbat med AI-modeller för prediktion, appar för incheckning och automatiska varningar till elevhälsan. Han demonstrerade "Diane", en röstassistent som utvecklats för att göra processer för tankar och texter smidigare genom att med några enkla kodrader skapa ett verktyg som spelar in, transkriberar och överför text till valfritt program.

Han avslutade med att uppmuntra alla att börja sina AI-resor och testa och experimentera med teknik i sina organisationer.

Angående GDPR och lagstiftning kring datainsamling, erkände Micke problemet men försäkrade att det kommer att lösas och uppmanade alla att börja testa nu. Han konstaterade att det finns både problem och möjligheter med AI, men det är viktigt att erbjuda lösningar. Slutligen, angående digitaliseringsstrategi, betonade Micke att det inte bara är en fråga om skärmtid, utan all forskning bör integreras för att förbättra digitaliseringsprocessen. Att reducera digitalisering till skärmtid är inte rätt väg att gå.

10.00 Hur förhåller vi oss till AI, examination och digitala läromedel i en digitaliserad skola?

Johan Lundin, Erik Winerö, Marie Utterberg, Göteborgs Universitet

Johan Lundin:

Johan diskuterade teknologi, människor och lärande, med fokus på ITs relation till skolan. Han betonade hur digitala hjälpmedel kan ändra vår tankeprocess och hur vi förstår världen. Han presenterade också tankar om den framtida automatiseringen av intellektuellt arbete och frågade vad maskiner borde ta över. Han belyste betydelsen av att denna "delegering" ska vara medveten. Han diskuterade också digitalisering i utbildning och betonade vikten av att ha en idé om vad skolan ska syssla med och hur tekniken ska stödja detta, samt betydelsen av lärarens förmåga att använda IT i sin dagliga praktik. Han introducerade två projekt: "Missing teacher", som handlar om anpassningsförmåga i digitala läromedel, och ett annat som undersöker idén om fusk.

Erik Winerö:

Erik, doktorand och gymnasielärare med 20 års erfarenhet från Lerum, presenterar en föreläsning om AI, examination och kunskapssyn. Han börjar med att definiera AI, som trots att det inte är ett vetenskapligt begrepp, spelar en stor roll i populärkultur. Han nämner de tre typerna av maskininlärning: övervakad inlärning, oövervakad inlärning och förstärkt inlärning, och ger exempel på varje.

Erik diskuterar sedan AI-modeller som ChatGPT, utvecklad av OpenAI, och dess användning av stora språkmodeller (LLMs) baserade på sannolikhet för textgenerering. Han varnar för att ChatGPT inte går till källor och att svaren det genererar därför kan vara påhittade. Han nämner också att allmänheten nu har tillgång till AI-kompisar, som i Snapchat, som bygger på GPT3.5, men att dessa modeller är begränsade till data till och med 2021, vilket ställer till stora bekymmer om man tror att dessa är sökmotorer för fakta.

Erik lyfter fram frågan om AI-baserat fusk inom utbildning, och de tekniska lösningar som behövs för att motverka detta, inklusive att utveckla tekniskt kunnande och bedömarkompetens men även vikten av att prata om fusk med eleverna.

Han avslutar med att diskutera lärarrollen och de etiska aspekterna av AI, inklusive dataskydd och begränsningar pålagda av AI. Han är också optimistisk om framtiden för svenska AI-lösningar, med hänvisning till den kommande GPT SW3-modellen.

Marie Utterberg Modén:

Marie presenterar sin forskning och insikter inom digitala läromedel och datadriven undervisning. Hon belyser de nya möjligheter och funktioner som digitala läromedel tillhandahåller, vilka inte är tillgängliga i tryckta läromedel. Hon diskuterar också den digitala skolan, vilken innefattar plattformar och strukturer för närvaro, bedömning och klassrumsorganisering.

Marie poängterar att digitala läromedel blir alltmer integrerade i dessa plattformar och att data samlas in från dem, men frågan är vad vi gör med den? Datan kan användas för att automatisera olika funktioner och har potential att skapa rättvisa, kostnadseffektivitet och effektivisering av undervisningen, men gör vi detta idag?

Hon beskriver definitionen på digitala läromedel utifrån sin forskning som "basläromedel" vilka är avsedda att ersätta en tryckt bok, följa läroplanen och täcka ett ämne och är alltså inte en mindre app för små områden.

Marie diskuterar användningen av elevstatistik, inklusive olika typer av datainsamling, formativ och summativ bedömning, samt återkoppling till lärare och elever. Hon lyfter fram utmaningar med digitala läromedel såsom att de främjar individuellt snarare än gemensamt lärande och att de kan skapa stress för elever eftersom deras arbete kontinuerligt övervakas.

Hon presenterar AI-funktionaliteten och dess potential att hjälpa lärare anpassa innehåll och uppgifter, men noterar också potentiella problem, såsom en incident i England där ett AI-system sänkte betyg baserat på socioekonomiska faktorer.

Marie belyser även dilemmat mellan individuellt och gemensamt lärande när AI-system anpassar uppgifter baserat på elevernas prestationer, vilket kan skapa en stor spridning inom klassen och begränsa lärarens kontroll över undervisningen och avslutar med vikten av att reflektera över vilka uppgifter inom lärarrollen som gör yrket meningsfullt, och vilka som bör utföras av teknologi.

13.00 Vad har hänt med våra digitaliseringsplaner? Hur kan/ska vi tänka framåt?

Peter Stöök, Malin Mogren, Gbg, Jens Holm (ordf), Frida Lindén (vice ordf.)

Göteborgs Stad har inriktat sig på digitalisering som en metod för verksamhetsutveckling och det finns mycket samarbete mellan förvaltningarna, även när det kommer till att ta fram digitaliseringsplaner och strategier.

De lade fram ett IKT-program i stadens olika stadsdelar som bakgrund till deras strategier och 2020 utvecklade de en gemensam strategisk plan genom samarbete. Denna plan fokuserar på digital kompetens, samarbete för utveckling, stödjande kvalitetsarbete, möjliggörande infrastruktur och ledning. Det finns en övergripande strategi men tre separata handlingsplaner för Förskoleförvaltningen, Grundskoleförvaltningen och Utbildningsförvaltningen.

Utbildningsförvaltningen har valt att inte inkludera elevens digitala kompetens till skillnad från grundskoleförvaltningen. De har arbetat fram insatsområden inom fokusområden tillsammans med ansvarstilldelning. Inom varje insatsområde finns det även exempel på aktiviteter att utföra. Det som varit framgångsrikt är speciellt samverkan inom förvaltningarna, men det finns också utmaningar speciellt när det gäller att nå fram i en stor förvaltning. De poängterar vikten av att hitta de viktigaste utvecklingsområdena och hur digital teknik kan stödja dessa.

Det diskuteras också om behovet av en digitaliseringsplan och frågan om när fokus ska skiftas till verksamhetsutveckling. Dessutom finns det oro över att det kan saknas digital kompetens hos högre befattningar, som exempelvis utbildningschefer och hur påverkar detta våra strategier och handlingsplaner?

Samtalet utifrån frågor i Padlet har lett till flera reflektioner och insikter när det gäller digitaliseringsarbetet:

Arbete framåt:

Syftet med planen och vem den är skriven för är en viktig fråga. Det finns otydlighet om vem den är avsedd för: intressenter, elever, lärare, eller någon annan? Den som läser planen kan ha olika förväntningar. Digitalisering är för närvarande inskriven i läroplanen och det är därifrån vi behöver utgå i dagens läge.

Framgångsfaktorer:

Det är viktigt att skapa mätbarhet för att följa upp och mäta effekterna av digitaliseringen. Det krävs en tydlig plan för vem som ska genomföra insatser, vilka effektmålen är och hur mycket tid och resurser som behövs.

En tydlig utvärderingsplan är också avgörande för att se om planen fungerar. Göteborgs Förskoleförvaltning har till exempel skrivit in att planen ska utvärderas varje år.

Samhällsperspektivet är viktigt för att förstå vilka yrken det kan bli brist på och vilket ansvar skolan har i detta. Det är möjligt att strategin kan appliceras på andra yrkesgrupper.

Utmaningar:

En utmaning är när vi ska börja prata om verksamhetsplaner i stället för digitaliseringsplaner? Det är möjligt att digitalisering ses som något fristående och inte kopplat till läroplanen.

Hur vi ska hinna med alla planer och vad vi faktiskt behöver skriva in är en annan utmaning. Det kanske inte behöver vara så mycket teknikfokus eftersom tekniken utvecklas så snabbt.

Elevernas behov är centrala. Om vi tar bort skärmar kommer elevernas värld fortfarande att vara digital.

Samverkan:

Möjligheter till samverkan med GR-nätverk och lärarutbildningar diskuteras.

15.00 Praktisknära forskning – Ny ULF-utlysning, samverkan kring aktuella forskningsfrågor

Malin Johansson, Henrik Krantz, Göteborgsregionen

Malin Johansson presenterade ULF och den kommande ULF-utlysningssomgång inom Göteborgsregionen som öppnar upp den 8 augusti - 2023.

ULF står för Utbildning, Lärande, Forskning. I ULF-forskning samverkar förskole-/skolprofessioner och forskare inom akademien kring praktisknära forskning för att utveckla förskolans och skolans vetenskapliga grund, samt att gynna barn och elevers lärande. [ULF-avtal](#)

ULF startades 2017-2021 som en försöksverksamhet för att utveckla och pröva olika modeller för långsiktig samverkan mellan universitet, högskolor och huvudmän inom skolväsendet. Uppdraget har förlängts fram till 2024 som en övergång till permanent verksamhet. Ett nationellt ULF-avtal arbetas nu fram som ska gälla 2025 – 2035.

På lokal nivå har Göteborgsregionen (GR) varit involverat sedan starten, med samverkansavtal mellan universitetet (GU) och de 13 kommunerna i GR (Göteborgsregionens kommunalförbund).

I Göteborgsregionens modell för ULF-utlysning används ett tvåstegsförfarande för att sänka ribban:

Steg 1 innebär att skolor och forskare lämnar in en kortfattad skiss kring en projektidé, hur den kan bidra till ökad kunskap och användbarhet inom förskola och skola samt hur du/ni planerar lägga upp och genomföra undersökningen.

Inlämnade skisser bedöms sedan av en oberoende bedömningskommitté bestående av lika delar representation från akademien som från skolhuvudmannasidan.

Du är behörig att lämna in en forskningsskiss om du är:

- tillsvidareanställd inom förskole-/skolverksamheten i Göteborgsregionen
  - tillsvidareanställd som lärare eller forskare vid Göteborgs universitet
- En förutsättning är att din huvudman har ingått överenskommelse om samverkan.

Går skissen vidare till steg två får du/ni hjälp med att komma i kontakt med forskare inför projektansökan, steg 2.

Steg 2 innebär att en fullständig ansökan lämnas in, vilken bedöms av bedömningskommittén.

[Läs om de spännande projekt som hittills beviljats projektmedel för ULF](#)

Den nya utlysningssomgång 2023/2024 öppnar för steg 1, den 8:e augusti och stänger den 18:e september. Läs vidare: [Sök ULF-medel för praktiktäna forskning](#)

I en gemensam diskussionsövning pratar deltagande grupper kring vilka frågor som skulle kunna beforskas, om det finns möjligheter till samverkan samt hur man på bra sätt kan fånga upp verksamhetsnära frågor att forska på ute i regionen.

Se padlet: <https://shorturl.at/tDIYo>

15.50 Avslut/sammanfattning

Ordförande för nätverket Jens Holm betonade vikten av nätverket, särskilt givet de aktuella händelserna och utvecklingarna kring skolans digitalisering och strategier. Här framhölls även betydelsen nätverkets till Göteborgs universitet och att det viktigt att använda detta framåt.

Några huvudpunkter som deltagarna tar med sig från mötet inkluderar:

De aktuella ämnena var mycket intressanta och relevanta för kommunen. De diskuterade hur de ska ta nästa steg med handlingsplaner.

De uppskattade programmet för dagen, särskilt Eriks presentation om hur organisationer tänker kring AI.

Deltagarna vill fortsätta diskussionerna kring strategier och handlingsplaner, då de ser ett fortsatt behov av att diskutera dessa ämnen.

Dagen var välbalanserad, med en bra mix av grupparbete, samtal om planer och strategier, och tips och planer för framtiden.

Jens tackade för allas deltagande i konferensen och konferensen avslutades.

Vid tangenterna/
Henrik Krantz, göteborgsregionen